

Video

26 september 2020

Toespraak voor de 75e Algemene Vergadering van de Verenigde Naties

Mijnheer de Voorzitter van de Algemene Vergadering,

Mijnheer de Secretaris-Generaal,

Dames en heren staatshoofden en regeringsleiders,

Dames en heren delegatieleiders,

Dames en heren,

Vertrouwen ? Verantwoordelijkheid ? Engagement

Dat zijn de drie pijlers waarop wij de wederzijdse hulp en de samenwerking tussen onze landen bouwen: een efficiënt multilateralisme.

Dat zijn de drie waarden die wij nodig hebben om dit multilateralisme te vrijwaren en waarover ik het vandaag met u wil hebben.

[DE PANDEMIE MOET ONZE OGEN OPENEN]

2020 zal in ons geheugen gegrift blijven als een pijnlijk jaar. De COVID-19-pandemie heeft ons verrast. Elk van onze landen werd geconfronteerd met een nooit geziene crisis.

Dit virus heeft honderdduizenden mensen de dood in gejaagd. Het heeft ontelbare families gebroken, in de hele wereld. En ook de economische impact ervan is kolossaal.

Maar het heeft bij ons allemaal ook onzekerheid teweeggebracht, vragen over de toekomst.

Toch mag COVID-19 ons niet blind maken. Integendeel.

We moeten onze ogen openen voor de zwakke plekken die deze pandemie heeft blootgelegd. In onze maatschappijmodellen bijvoorbeeld.

We moeten de negatieve en disproportionele effecten van de pandemie voor de mensen die al sterk te lijden hadden onder de ongelijkheid erkennen: vrouwen en meisjes, kinderen, ouderen en mensen met een handicap.

We mogen niemand uit de boot laten vallen.

[DE ANDERE UITDAGINGEN NIET VERGETEN]

Excellenties,

Dames en heren,

Terwijl we krachtig en vastberaden blijven vechten tegen de pandemie en de gevolgen ervan, mogen we de andere grote uitdagingen van deze 21e eeuw zeker niet vergeten.

De geopolitieke spanningen zijn tastbaar en er woeden of dreigen conflicten in verschillende uithoeken van de wereld. Deze spanningen worden door de gezondheids crisis alleen maar erger.

Ze brengen de kwetsbare evenwichten van onze wereld in gevaar.

Deze conflicten zijn nooit onvermijdelijk.

Ze hebben echter altijd een verwoestende impact op de bevolking?

De situatie in de **Golf** bijvoorbeeld blijft een bron van grote bezorgdheid en vereist de grootste omzichtigheid.

Het JCPOA (*Joint Comprehensive Plan of Action*)-akkoord blijft van cruciaal belang om de exclusief pacifistische aard van het Iraanse kernprogramma te waarborgen. We moeten dit akkoord en het non-proliferatiesysteem actief beschermen.

De kwestie van de komende opheffing van het embargo op conventionele wapens mag het nucleaire akkoord en de resultaten ervan niet op de helling zetten. Dat is een absolute prioriteit voor de stabiliteit in de regio, voor de internationale veiligheid en voor de internationale non-proliferatiearchitectuur.

In het **Midden-Oosten** blijft het perspectief van een rechtvaardige en duurzame vrede het te bereiken doel. Er kan immers geen vrede zijn in het Midden-Oosten zonder permanente en rechtvaardige oplossing voor de Palestijnse kwestie.

Er kan ook geen vrede zijn in het Midden-Oosten zonder het legitieme recht van Israël om in vrede en in veiligheid binnen internationaal erkende grenzen te leven.

Er kan ook geen vrede zijn in het Midden-Oosten als het terrorisme niet wordt uitgeroeid.

Ja, het opschorten van de plannen om de annexatie van bepaalde delen van de bezette Palestijnse grondgebieden officieel te maken, is een stap in de goede richting.

Maar neen, dat volstaat niet. Deze plannen moeten definitief worden opgeborgen. De annexatie zou de leefbaarheid van een duurzame oplossing zwaar in het gedrang brengen en de deur sluiten voor toekomstige onderhandelingen.

Wij zijn verheugd over de recente aankondiging over de normalisering van de betrekkingen van Israël met de Verenigde Arabische Emiraten en Bahrein. We moeten hopen dat dit een hoeksteen kan worden van vrede en stabiliteit in de hele regio.

Dit gezegd zijnde moeten de internationale en multilaterale inspanningen met het oog op een zinvolle hervatting van de besprekingen actief worden ondersteund om een onderhandelde en leefbare tweestatenoplossing op basis van het internationaal recht en van de resoluties van de Verenigde Naties mogelijk te maken.

In een groot deel van **de Sahel** blijft de veiligheidstoestand bijzonder zorgwekkend, ondanks de talrijke inspanningen en een toegenomen internationale mobilisatie.

Na de machtsgreep door muitende Malinese troepen is de juridische en grondwettelijke orde van Mali in gevaar.

Dit is niet het goede antwoord op de legitieme eisen, verzuchtingen en frustraties van de Malinese burgers, die oplossingen verwachten om de talrijke uitdagingen waarmee hun land wordt geconfronteerd te kunnen aanpakken. We steunen alle regionale en inter-Malinese inspanningen om zo snel mogelijk een civiel transitieproces op gang te brengen in Bamako waardoor een terugkeer naar de grondwettelijke orde mogelijk wordt.

Veel van de uitdagingen waarvoor Mali staat, bestaan in de hele regio.

Terrorisme, conflicten tussen herders en boeren en spanningen tussen gemeenschappen vormen acute veiligheidsrisico's.

Een holistische aanpak is nodig om het gewelddadige extremisme te bestrijden. De nadruk moet daarbij liggen op een goed bestuur, de strijd tegen straffeloosheid, de versterking van de democratische instellingen, de aanpak van de grieven van gemarginaliseerde groepen en ook op een duurzame en inclusieve ontwikkeling.

Parallel hiermee lijden meer en meer regio's in de wereld onder de gezondheids-, veiligheids- en humanitaire gevolgen van de **klimaatontregeling en de aantasting van de biodiversiteit**.

De droogte en de onregelmatige weersomstandigheden drijven de mensen weg van huis, of het nu in Somalië, Jemen of Afghanistan is. Het smelten van de ijskappen leidt tot een militarisering van het noordpoolgebied.

De impact van de klimaatverandering versterkt de sociale, politieke, economische en milieufactoren die conflicten veroorzaken.

De klimaaturgentie is een uitdaging voor de vrede. We mogen geen tijd meer verliezen.

Het is een zaak die ons allemaal moet aangaan.

De duurzameontwikkelingsdoelstellingen en meer in het algemeen de Agenda 2030 zijn essentiële instrumenten om een antwoord te bieden op de internationale uitdagingen waarmee wij worden

geconfronteerd, of het nu gaat om armoede, ongelijkheid, het klimaat of de aantasting van het leefmilieu.

[EFFICIENT MULTILATERALISME ALS ANTWOORD]

Excellenties,

Dames en heren,

Tegenover deze internationale uitdagingen moeten wij in actie komen.

En toegeven dat wij dit niet alleen kunnen.

Geen enkele van deze gezamenlijke uitdagingen die ik net heb vermeld kan geïsoleerd worden aangepakt. Voor geen enkel van deze complexe problemen bestaat er een simpele oplossing.

We hebben geen andere keuze, we moeten onze krachten bundelen, wat evident leek in vraag durven stellen en onze paradigma's durven veranderen. Maar altijd met respect voor de beginselen van het Handvest.

Multilateralisme werkt niet uit zichzelf, het werkt omdat er een gemeenschappelijke wil bestaat om het te laten werken.

Als dat de taak van degenen die in actie treden moeilijker maakt en de taak van degenen die aan de kant blijven staan kijken gemakkelijker, dan is dat maar zo. Maar we mogen ons zeker niet van strijd vergissen!

Juist op het moment dat de relevantie ervan in vraag wordt gesteld, wordt het duidelijk hoe onontbeerlijk het multilateralisme is.

Vandaag hebben wij meer dan ooit nood aan een efficiënt multilateralisme.

Nooit als een doel op zich.

Altijd als een middel om de problemen aan te pakken waarmee wij allemaal op een of andere manier te maken hebben.

Als een middel om frontale crisissen te vermijden.

Door vertrouwen, verantwoordelijkheid en engagement.

[VERTROUWEN]

Excellenties,

Dames en heren,

Als ik **vertrouwen** zeg, dan heb ik het over vertrouwen in onszelf. Het vertrouwen in onze individuele en collectieve capaciteit, die zo mooi wordt belichaamd in onze gezondheidszorg, om de pandemie te bestrijden.

Vertrouwen in onze moed, onze veerkracht, onze knowhow en ons verantwoordelijk gedrag, gecombineerd met onze wetenschappelijke vooruitgang, om de klimaatverandering te beperken.

Vertrouwen in onze wil om een duurzame ontwikkeling voor iedereen tot stand te brengen.

De internationale gemeenschap heeft al enorme uitdagingen tot een goed einde gebracht en we zullen dat opnieuw doen. Opgeven is geen optie.

Als ik **vertrouwen** zeg, dan heb ik het ook over wederzijds vertrouwen. Het soort vertrouwen dat ons allen verplicht om ons gegeven woord te respecteren, om voortdurend in dialoog te gaan en om ons in de plaats van de andere te stellen.

Als we dat niet of niet meer doen, dan ontstaat er wantrouwen en wordt de noodzakelijke samenwerking vroeg of laat te moeilijk. Of zelfs onmogelijk.

Als ik **vertrouwen** zeg, dan bedoel ik ook een goed bestuur op nationaal, regionaal en internationaal niveau. Om het vertrouwen van de burgers te winnen.

Een goed bestuur dat gebouwd is op de grondvesten van de rechtsstaat, de democratie, de

verantwoordelijkheid en het volledige respect van de mensenrechten.

Als ik **vertrouwen** zeg, dan heb ik het tot slot over vertrouwen in justitie. Een justitie gebouwd op de onwrikbare overtuiging dat alle individuen gelijk zijn en dat geen enkele vorm van discriminatie daar iets aan mag veranderen.

[VERANTWOORDELIJKHEID]

Excellenties,

Dames en heren,

Vertrouwen, verantwoordelijkheid, engagement.

Als Verenigde Naties hebben wij de **verantwoordelijkheid** om het mondiaal bestuur te laten werken. We dragen op verschillende manieren en op verschillende niveaus bij, maar elk lid kan er voordeel uit halen. De Verenigde Naties, dat zijn wij.

Als zodanig zijn wij medeverantwoordelijk voor het functioneren van het multilateralisme. En om de toegevoegde waarde ervan aan te tonen.

Daarom staan wij volledig achter de permanente inspanningen van secretaris-generaal Antonio Guterres om de Verenigde Naties te hervormen.

Een hervorming voor meer efficiëntie, voor meer transparantie, voor een groter reactievermogen en een groter aanpassingsvermogen.

Wij herbevestigen ook onze volledige steun aan de vredeshandhavingsactie. We moeten dit instrument beschermen, want het is een van de belangrijkste waarover de internationale gemeenschap beschikt om politieke initiatieven te ondersteunen, honderdduizenden burgers te beschermen en een staakt-het-vuren te helpen waarborgen.

Het mondiale bestuur en het multilateralisme goed laten werken, impliceert dat we de werking van de bestaande organen niet in het gedrang mogen brengen.

Zo bevestigt België opnieuw zijn volle steun aan het ISH als essentieel orgaan in de strijd tegen de straffeloosheid voor de zwaarste misdaden die de hele internationale gemeenschap raken. Als onafhankelijke en onpartijdige instelling speelt het Hof hier een onontbeerlijke rol.

Verantwoordelijkheid betekent ook dat we elke uitdaging als de onze beschouwen. Dat we uitdagingen niet alleen identificeren, maar ook actie ondernemen om ze aan te pakken. Dat is onze verantwoordelijkheid tegenover onze tijdgenoten, maar ook en vooral tegenover onze kinderen en de toekomstige generaties. Daarom wil ik het ook hebben over engagement.

[ENGAGEMENT / WAT BELGIË DOET]

Het streven naar multilateralisme zit in het DNA van mijn land.

Misschien is onze geschiedenis daar niet vreemd aan; onze traditie van compromissen.

De internationale regels beschermen ons.

De intense samenwerking en onze nauwe betrekkingen hebben ons sterker gemaakt.

Een efficiënt multilateralisme maakt ons groter dan ons relatieve gewicht. In dit proces heeft iedereen, groot of klein, die rond de tafel zit een stem en een meerwaarde.

Engagement is wat België heeft geholpen om zijn **zesde mandaat in de VN-Veiligheidsraad** te verkrijgen.

Als gekozen lid voor 2019 en 2020 is en blijft het onze plicht om de vrede en veiligheid dagelijks te bevorderen.

Daarbij merken we dat de Veiligheidsraad niet immuun is voor geopolitieke spanningen. We zien een orgaan dat niet perfect is. We zien 15 staten die niet altijd in staat zijn om alle conflicten op te lossen.

We zien echter ook een grote meerderheid van unanieme beslissingen.

De versterkte samenwerking tussen de gekozen leden werkt inspirerend.

De maatregelen die we hebben genomen om nieuwe veiligheidsrisico's, zoals de klimaatverandering, aan te kaarten, zijn bemoedigend.

Ook op het gebied van de transitionele justitie mogen de Verenigde Naties ambitieus zijn.

De ambitie van een globale aanpak, waarbij de mensenrechten, justitie en het afleggen van verantwoording centraal staan.

Allemaal streefdoelen die coördinatie vereisen tussen de verschillende nationale en internationale spelers, waaraan België bijdraagt en waarvoor het zich zal blijven inzetten.

Betrokkenheid is ook de drijvende kracht achter **de ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp** van mijn land.

Dat is wat België ertoe heeft aangezet om meerjarige steun te verlenen aan UNRWA en zo een van de grootste donoren van deze organisatie te worden, om het leven van de Palestijnse vluchtelingen te verbeteren.

Het engagement van België komt ook tot uiting in het feit dat het een van de belangrijkste Europese donoren aan Jemen is.

We steunen ook de inspanningen van UNICEF om de situatie van de rechten van het kind bij conflicten op te volgen.

Het engagement van België komt ook tot uiting in de rechtstreekse meerjarige financiering van VN-organisaties die actief zijn op het gebied van ontwikkeling. Dit maakt het mogelijk om op lange termijn actie te ondernemen en adequaat te reageren op de vele crisissen.

Door zijn voortdurende inzet voor het werk en de strategische doelstellingen van de UN Women, waarvan we dit jaar het tienjarig bestaan vieren, ijvert mijn land mee voor de systematische integratie van gendermainstreaming in zijn acties. Het is een basisprincipe van ons buitenlands beleid. Het is in deze context dat we het werk van Dr. Denis Mukwege voor vrouwen die het slachtoffer zijn van seksueel geweld in Oost-Congo met overtuiging steunen.

Het engagement kenmerkt ook onze strijdkrachten. De strijd tegen de terroristische dreiging binnen de Global Coalition Against Daesh. De deelname aan multilaterale vredesmissies in Mali en Afghanistan, onder auspiciën van de VN, de Europese Unie of de NAVO.

Tot slot moet een sterke en solide organisatie kunnen rekenen op de middelen die de soevereine staten die er deel van uitmaken, haar toekennen.

België verbindt zich ertoe zijn inspanningen voort te zetten om ervoor te zorgen dat de Verenigde Naties tijdig over de nodige middelen beschikken om op te treden, wat onmiskenbaar deel uitmaakt van een doeltreffend multilateralisme.

[CONCLUSIE]

Excellenties,

Dames en heren,

Nu we de 75e verjaardag van de Verenigde Naties vieren onder zeer bijzondere omstandigheden, mogen we niet vervallen in pessimisme.

Laten we de rug rechten, de uitdagingen die voor ons liggen aangaan en voortbouwen op wat we in het verleden hebben bereikt.

In de komende weken vieren we twintig jaar vooruitgang bij het consolideren van de agenda voor Vrouwen, Vrede en Veiligheid, alsook de 25e verjaardag van het platform van Peking.

Dit zijn multilaterale successen op weg naar een wereldwijd beleidskader voor vrouwenrechten. Het zijn twee concrete voorbeelden van wat we samen kunnen doen om het leven van de helft van de wereldbevolking te verbeteren. En dat kan tellen! Het is een project waarin trouwens nog veel vooruitgang moet worden geboekt.

Dit zijn maar een paar voorbeelden, maar ze zijn wel van belang.

Want ze herinneren ons eraan dat multilateralisme kan werken; ze herinneren ons aan de talrijke voordelen

van een efficiënt multilateralisme.

Laten we ze dus steunen!

Vol overtuiging.

Met vertrouwen, verantwoordelijkheid en engagement.

Ik dank u.

Bron-URL: <https://archive.premier.be/nl/toespraak-voor-de-75e-algemene-vergadering-van-de-verenigde-naties>